

Χορήγηση συλλογικών αδειών με διευρυμένη ισχύ (Collective licensing with an extended effect – ECL)

Σύλβια Χ. Σταυρίδου

ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
ASSOCIATION LITTERAIRE ET ARTISTIQUE INTERNATIONALE
Groupe Hellénique

Η Πνευματική Ιδιοκτησία και τα Συγγενικά Δικαιώματα στην Ενιαία Ψηφιακή Αγορά
30 χρόνια μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 2121/1993

Παρασκευή 31 Μαρτίου 2023

Μηχανισμοί συλλογικής διαχείρισης με διευρυμένη ισχύ:

- Υποχρεωτική (εκ του νόμου) συλλογική διαχείριση (legal mandate – compulsory licensing)

α) αξιώσεων εύλογης αμοιβής (εύλογη αμοιβή από την αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση - άρθρο 18 ν. 2121/93) - είσπραξη, ταυτοποίηση δικαιούχων, διανομή

β) αποκλειστικού δικαιώματος (άρθρο 9 Οδηγίας 93/83, άρθρο 4 Οδηγίας 2019/789 – SatCab, άρθρο 35 παρ. 7 ν. 2121/93)

«Όταν ... ο δικαιούχος δεν έχει αναθέσει τη διαχείριση του δικαιώματος αναμετάδοσης σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης που διαχειρίζεται δικαιώματα της ίδιας κατηγορίας **θεωρείται ότι έχει το δικαίωμα να παρέχει άδεια ή να αρνείται την παροχή άδειας για αναμετάδοση γι' αυτόν τον δικαιούχο.**» («... **shall be deemed to have the right to grant or refuse the authorisation for a retransmission for that rightholder.**»)

- Συλλογική αδειοδότηση με διευρυμένη ισχύ (Nordic countries' model) [άρθρο 8 παρ. 1, άρθρο 12 Οδηγίας 2019/790 (DSMD)]

Χορήγηση συλλογικής άδειας με διευρυμένη ισχύ: αναφέρεται σε **συγκεκριμένη άδεια χρήσης που καταρτίζεται μεταξύ ενός ΟΣΔ και ενός χρήστη**, η ενέργεια της οποίας επεκτείνεται με βάση το εθνικό δίκαιο προκειμένου να καλύψει και δικαιούχους που δεν είναι «μέλη» του ΟΣΔ

Συλλογική αδειοδότηση με διευρυμένη ισχύ έργων μη διαθέσιμων στο εμπόριο (υποχρεωτική ρύθμιση)

άρθρο 8 παρ. 1 Οδηγίας 2019/790
(ήδη άρθρο 27B παρ. 2 Ν. 2121/93)

1. Τα ΚΜ προβλέπουν ότι ΟΣΔ μπορεί, ... να συνάπτει συμφωνία παραχώρησης μη αποκλειστικής άδειας για μη εμπορικούς σκοπούς με ίδρυμα πολιτιστικής κληρονομιάς, ... ανεξάρτητα από το αν όλοι οι δικαιούχοι που καλύπτονται από την άδεια έχουν εξουσιοδοτήσει σχετικά τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, με την προϋπόθεση ότι:

α) ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης είναι, βάσει των αναθέσεων σε αυτόν, επαρκώς αντιπροσωπευτικός των δικαιούχων στο σχετικό είδος έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας και των δικαιωμάτων τα οποία υπόκεινται στην άδεια· και

β) εξασφαλίζεται ίση μεταχείριση σε όλους τους δικαιούχους σε σχέση με τους όρους της άδειας·

Δικαίωμα αποκλεισμού των έργων από το μηχανισμό, ανά πάσα στιγμή, εύκολα και αποτελεσματικά
(παρ. 4)

Αφορά μόνο έργα εκτός εμπορίου (ειδικές απαιτήσεις προσδιορισμού ενός έργου ως «μη διαθέσιμου στο εμπόριο», παρ. 5)

(άρθρο 12 παρ.1 Οδηγίας) 2019/790

1ο μέρος (προαιρετικό) : («May” provision)

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν, όσον αφορά τη χρήση που λαμβάνει χώρα εντός της επικράτειάς τους ..., ότι όταν ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, ..., συνάπτει συμφωνία για τη χορήγηση άδειας για την εκμετάλλευση έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας ,

α) η εφαρμογή της συμφωνίας αυτής μπορεί να επεκταθεί στα δικαιώματα των δικαιούχων που δεν έχουν εξουσιοδοτήσει τον εν λόγω οργανισμό συλλογικής διαχείρισης να τους εκπροσωπεί, ή

β) όσον αφορά την εν λόγω συμφωνία, ο οργανισμός εκπροσωπεί ή τεκμαίρεται ότι εκπροσωπεί (“...**the organisation has a legal mandate or is presumed to represent ...**”) δικαιούχους οι οποίοι δεν έχουν εξουσιοδοτήσει τον οργανισμό αναλόγως.

(... Τα κράτη μέλη θα πρέπει επομένως να μπορούν να βασίζονται σε λύσεις, επιτρέποντας στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης να παραχωρούν άδειες που καλύπτουν έναν δυνητικά μεγάλο αριθμό έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας για ορισμένους τύπους χρήσης και να διανέμουν τα έσοδα που προέρχονται από τέτοιες άδειες στους δικαιούχους ..., αιτιολ. Σκέψη 44)

Το ΚΜ μπορεί να επιλέξει στο πλαίσιο σύναψης μιας συμφωνίας μεταξύ ΟΣΔ – χρήστη για ορισμένη εξουσία χρήσης οποιοδήποτε μηχανισμό επέκτασης της ισχύος της συμφωνίας σε μη εκπροσωπούμενους, ανάλογα με τις καθιερωμένες πρακτικές του (βλ. Αιτιολ. Σκέψη 44, 46):

α) εφαρμογή της συμφωνίας και στα δικαιώματα μη εκπροσωπούμενων δικαιούχων (Nordic model)

β) εξουσιοδότηση εκ του νόμου (ή εκ του νόμου αντιπροσώπευση) - («legal mandate»)

γ) τεκμήριο εκπροσώπησης - («presumption of representation»)

(“...Τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να διατηρούν και να θεσπίζουν τέτοιους μηχανισμούς σύμφωνα με τις εθνικές τους παραδόσεις, πρακτικές ή συνθήκες, με την επιφύλαξη των διασφαλίσεων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία και σε συμμόρφωση με το ενωσιακό δίκαιο και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης..., Αιτιολ. Σκέψη 46)

Information provided by the Member States on collective licensing mechanisms with an extended effect

 [Austria](#)

 [Belgium](#)

 [Bulgaria](#)

 [Croatia](#)

 [Cyprus](#)

 [Czechia](#)

 [Denmark](#)

 [Estonia](#)

 [Finland](#)

 [France](#)

 [Germany](#)

 [Greece](#)

 [Hungary](#)

 [Ireland](#)

 [Italy](#)

 [Latvia](#)

 [Lithuania](#)

 [Luxembourg](#)

 [Malta](#)

 [Netherlands](#)

 [Poland](#)

 [Portugal](#)

 [Romania](#)

 [Slovakia](#)

 [Slovenia](#)

 [Spain](#)

 [Sweden](#)

2^ο μέρος (υποχρεωτικής εναρμόνισης) (άρθρο 12 παρ. 2 και 3 Οδηγίας):

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν (Member States shall ensure ...) ότι ο μηχανισμός χορήγησης αδειών που αναφέρεται στην παράγραφο 1

εφαρμόζεται μόνο εντός σαφώς καθορισμένων πεδίων χρήσης, (...is only applied within well-defined areas of use ...)

πρβλ. άρθρο 27^A ως προς ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορφανών έργων, Οδηγία 2012/28
άρθρο 27B ως προς τη χρήση έργων και άλλων αντικειμένων μη διαθέσιμων στο εμπόριο

«... Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο σκοπός και το πεδίο εφαρμογής οποιασδήποτε άδειας που χορηγείται ως αποτέλεσμα των μηχανισμών χορήγησης συλλογικών αδειών διευρυμένης ισχύος καθώς και οι πιθανές χρήσεις, θα πρέπει πάντα να καθορίζονται με προσοχή και σαφήνεια στη νομοθεσία ή, εάν ο υποκείμενος νόμος αποτελεί γενική διάταξη, στις πρακτικές χορήγησης άδειας που εφαρμόζονται ως αποτέλεσμα των εν λόγω γενικών διατάξεων, ή στις χορηγούμενες άδειες ...» (Αιτιολ. Σκέψη 49)

όταν η λήψη αδειών από δικαιούχους σε μεμονωμένη βάση είναι κατά κανόνα επαχθής και μη πρακτική σε βαθμό που καθιστά απίθανη την απαιτούμενη πράξη για τη χορήγηση άδειας (... to a degree that makes the required licensing transaction unlikely ...), λόγω της φύσης της χρήσης ή των ειδών των έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας τις οποίες αφορούν

«... το γεγονός και μόνον ότι οι θιγόμενοι δικαιούχοι δεν είναι υπήκοοι ή κάτοικοι ή εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος του χρήστη που επιδιώκει να λάβει άδεια, δεν πρέπει να συνιστά καθ'αυτό λόγο για να θεωρηθεί ότι η εκκαθάριση των δικαιωμάτων είναι τόσο επαχθής και μη πρακτική, ώστε να δικαιολογείται η χρήση αυτών των μηχανισμών. Είναι εξίσου σημαντικό η χρήση για την οποία έχει παραχωρηθεί άδεια να μην επηρεάζει αρνητικά την οικονομική αξία των σχετικών δικαιωμάτων ούτε να στερεί από τους δικαιούχους σημαντικά εμπορικά οφέλη...» (Αιτιολ. Σκέψη 47)

(πρβλ. απόλυτη αδυναμία κατάρτισης της σύμβασης στην υπόθεση C-484/18, SPEDIDAM, σκέψη 31)

διασφαλίζουν ότι ο εν λόγω μηχανισμός χορήγησης άδειας διαφυλάσσει τα νόμιμα συμφέροντα των δικαιούχων (... shall ensure that such licensing mechanism safeguards the legitimate interests of rightholders ...)

Απόφαση Soulier C –301/15 (16/11/2016)

η προστασία που παρέχεται από τα ΚΜ στο αποκλειστικό δικαίωμα δεν περιορίζεται στην απόλαυση των δικαιωμάτων αλλά εκτείνεται και στην άσκησή τους (Soulier C –301/15, σκέψη 31, SPEDIDAM, C-484/18, σκέψη 37)

Ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει πραγματική και ατομική ενημέρωση για τη σχεδιαζόμενη χρήση των έργων του (Soulier C –301/15, σκέψη 43)

θα πρέπει να είναι σε θέση να εναντιωθεί, χωρίς αυτή η εναντίωση να υπόκειται σε οποιουδήποτε είδους διατύπωση (Soulier C –301/15, σκέψη 50)

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη παρέχουν τις ακόλουθες διασφαλίσεις :

α) ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης είναι, βάσει της ανάθεσης σε αυτόν (...on the basis of its mandates, ...), επαρκώς αντιπροσωπευτικός των δικαιούχων στο σχετικό είδος έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας και των δικαιωμάτων που αφορά η άδεια στο σχετικό κράτος μέλος

«... Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται προκειμένου αυτοί οι οργανισμοί να θεωρούνται επαρκώς αντιπροσωπευτικοί, λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία δικαιωμάτων που διαχειρίζεται ο οργανισμός, την ικανότητα του οργανισμού να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα δικαιώματα και τον δημιουργικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται, καθώς και κατά πόσον ο οργανισμός καλύπτει σημαντικό αριθμό δικαιούχων στο σχετικό είδος έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας που έχουν αναθέσει τη χορήγηση άδειας για το σχετικό είδος χρήσης ...» (Αιτιολ. Σκέψη 48)

β) εξασφαλίζεται ίση μεταχείριση σε όλους τους δικαιούχους, μεταξύ άλλων σε σχέση με τους όρους της άδειας (πρβλ. αιτιολ. Σκέψη 47)

«... Οι εν λόγω μηχανισμοί θα πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια όσον αφορά τη μεταχείριση των δικαιούχων, περιλαμβανομένων των δικαιούχων που δεν είναι μέλη του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης...» «... Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των δικαιούχων των οποίων τα έργα αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης βάσει των αδειών, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη χορήγηση άδειας και την κατανομή της αμοιβής...»

γ) οι δικαιούχοι που δεν έχουν εξουσιοδοτήσει τον οργανισμό που χορηγεί την άδεια χρήσης μπορούν ανά πάσα στιγμή εύκολα και αποτελεσματικά να αποκλείσουν τα έργα τους ή άλλα αντικείμενα προστασίας από τον μηχανισμό χορήγησης άδειας που θεσπίζεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο

δ) λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα δημοσιότητας για να ενημερωθούν οι δικαιούχοι όσον αφορά την ικανότητα των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης να χορηγούν άδειες χρήσης έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας και σχετικά με τη χορήγηση άδειας που λαμβάνει χώρα σύμφωνα με το παρόν άρθρο, και σχετικά με τις επιλογές που τίθενται στη διάθεση των δικαιούχων όπως αναφέρονται στο στοιχείο γ) ξεκινώντας από μια εύλογη περίοδο πριν από την οποία γίνεται χρήση των έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει της άδειας. (...appropriate publicity measures are taken, starting from a reasonable period before the works or other subject matter are used under the licence ...) Τα μέτρα δημοσιότητας θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά χωρίς να απαιτείται η ενημέρωση του κάθε δικαιούχου μεμονωμένα.

COPYRIGHT

- > WANT TO KNOW MORE ABOUT COPYRIGHT?
- GUIDANCE ON BREXIT
- THE NEW BLANK MEDIA SYSTEM
- STAKEHOLDERS IN THE FIELD OF COPYRIGHT
- MANAGEMENT ORGANIZATIONS
- AGREEMENT LICENSE APPROVALS**
- LEGISLATION
- > COPYRIGHT LICENSING BOARD

AGREEMENT LICENSE APPROVALS

On this page, the Ministry of Culture's approvals regarding the management of copyrights in relation to contractual licenses are published.

Close all items

Approvals according to the specific agreement licenses

Download the approvals in pdf format:

[Copydan Verdens TV - § 50, subsection 4 cf. § 35](#) →

[Authors' Management Company - The Radio Box Agreement](#) →

[Copydan AVU media - Music agreement](#) →

[Copydan - Text and Notes §50, subsection 4, cf. §§ 13 and 14](#) →

[Copydan - Text and Notes § 16 b](#) →

[Copydan Archive - § 50, par. 4, cf. subsection 2](#) →

[Copydan Archive - § 50, par. 4, cf. § 30 a](#) →

[Copydan Archive - § 50, par. 4, cf. § 30 b](#) →

[Copydan Archive - § 50, par. 4, cf. subsection 3](#) →

Search

Copyright

- Copyright regime
- Copyright societies
- Extended collective licensing
- Collective management of copyright
- Special tasks related to remunerations
- Legislation
- Copyright Council

Extended collective licensing

Extended collective licensing makes it possible for copyright societies to grant licences also on behalf of non-represented authors. This makes it easier to acquire licences in a centralised way.

Based on collective negotiations and agreements, extended collective licensing is regulated in the Copyright Act (Section 26). Operating as an extended collective licensing organisation requires that the organisation is approved by the Ministry of Education and Culture. The Ministry approves the organisation on application for a fixed period, for a maximum of five years.

Organisation may function as an extended collective licensing organisation in the following cases:

- Photocopying (Section 13): reproduction (producing a copy)
- Use for internal communication (Section 13a): reproduction and communication to the public
- Use for educational activities and scientific research (Section 14): reproduction and communication to the public
- Archives, libraries, museums (Section 16d): reproduction and communication to the public
- Work of art included in a collection (Section 25a): reproduction and communication to the public
- Broadcast on radio and television (Section 25f)
- Ephemeral recording by a broadcasting organisation (Section 25f): reproduction

1. Αναφορικά με χρήσεις έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας, εξαιρουμένων των οπτικοακουστικών έργων, εντός της ελληνικής επικράτειας οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι οργανισμοί συλλογικής προστασίας **μπορούν εναλλακτικώς, με δήλωσή τους προς τον χρήστη, να εκπροσωπούν και δικαιούχους που δεν τους έχουν εξουσιοδοτήσει προς τούτο**. Η κατά το παρόν άρθρο εκπροσώπηση ισχύει, εφόσον συντρέχουν σωρευτικώς οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

ΑΛΛΑ: ο μηχανισμός ... εφαρμόζεται μόνο εντός σαφώς καθορισμένων πεδίων χρήσης, (...is only applied within well-defined areas of use ...) Άρθρο 12 παρ. 2 Οδηγίας

α) ο δηλών οργανισμός είναι, βάσει των αναθέσεων σε αυτόν, επαρκώς αντιπροσωπευτικός των δικαιούχων **στο σχετικό είδος έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας** στην Ελλάδα,

ΑΛΛΑ: ο οσδ είναι, ... επαρκώς αντιπροσωπευτικός των δικαιούχων στο σχετικό είδος έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας και των δικαιωμάτων που αφορά η άδεια στο σχετικό κράτος μέλος Άρθρο 12 παρ. 3 περ. α' Οδηγίας

β) διασφαλίζονται τα συμφέροντα των δικαιούχων, όπως αυτά προβλέπονται στον νόμο, και ιδίως η ίση μεταχείριση όλων των δικαιούχων, μεταξύ άλλων σε σχέση με τους όρους της άδειας και η δυνατότητά τους να διαθέτουν ή όχι σε διαφορετικούς οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης ολόκληρη ή εν μέρει τη διαχείριση ορισμένων εξουσιών ή ορισμένων έργων τους ή αντικειμένων προστασίας τους

γ) ως εκ της φύσεως των σκοπούμενων χρήσεων, έργων ή αντικειμένων προστασίας, η απόκτηση της άδειας από δικαιούχους σε μεμονωμένη βάση είναι επαχθής και μη πρακτική, **ήτοι δεν θα μπορούσε να καλύπτει όλους τους εμπλεκόμενους δικαιούχους,**

ΑΛΛΑ: η λήψη αδειών από δικαιούχους σε μεμονωμένη βάση είναι κατά κανόνα επαχθής και μη πρακτική σε βαθμό που καθιστά απίθανη την απαιτούμενη πράξη για τη χορήγηση άδειας (... to a degree that makes the required licensing transaction unlikely ...), λόγω της φύσης της χρήσης ή των ειδών των έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας τις οποίες αφορούν...) Άρθρο 12 παρ. 2 Οδηγίας

δ) τηρήθηκαν οι διατυπώσεις των περ. κ), κα) και κβ) της παρ. 1 του άρθρου 28.

ΑΛΛΑ: δ) λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα δημοσιότητας για να ενημερωθούν οι δικαιούχοι ... ξεκινώντας από μια εύλογη περίοδο πριν από την οποία γίνεται χρήση των έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει της άδειας. (...appropriate publicity measures are taken, starting from a reasonable period before the works or other subject matter are used under the licence ...) Άρθρο 12 παρ. 3 δ) Οδηγίας

Η νέα διάταξη του 7^Α παρέχει μια γενικευμένη, απροσδιόριστη, καθολική εξουσία εκπροσώπησης για το σύνολο των έργων, συμβολών και δικαιωμάτων, η οποία στηρίζεται μόνο σε μια δήλωση του ΟΣΔ προς τον αδειοδοτούμενο χρήστη. Με αυτό το περιεχόμενο η διάταξη του άρθρου 7^α θίγει αδικαιολόγητα τον πυρήνα του αποκλειστικού δικαιώματος, αντίκειται στο υποχρεωτικό περιεχόμενο του άρθρου 12 της Οδηγίας 2019/790 και στη Σύμβαση της Βέρνης.

Η ρύθμιση του νέου άρθρου 7^α θα πρέπει να διαβάζεται και να ερμηνεύεται μέσα στο πνεύμα συγγενών ρυθμίσεων όπως αυτών για τα ορφανά και τα εκτός εμπορίου έργα.

«... The Commission will check the compliance of national provisions on CLEE, including the areas of use, with Article 12 of the DSM Directive when following up on implementation of this Directive by the Member States...»